

SZERKESZTŐK: HOCHBAUER GYULA
ÉS DR. KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

ALAPÍTOTTA ÉS SZERKESZTETTE (1906–1911):
DR. FEKETE ENDRE ÉS KISS BÉLA

• SZERVEZŐK

29. SZENT MIHÁLY NAPOK NÉGYFALUBAN

Kedden hivatalosan is megkezdődtek a Szent Mihály Napok, a hétfalusi magyarok legnagyobb kulturális, hagyományőrző fesztiválja. Az idén a rendezvénysorozat a 29. születésnapját ünnepli, ezért egy színes és gazdag rendezvénysorozatot szeretnénk Önök elé tárni több napon, több helyszínen, több kulturális, hagyományőrző és közösségépítő programmal.

Előadások, kiállítások, színdarab, ökumenikus istentisztelet, szekeres felvonulás, borkert, kültéri buli, koncertek, kézműves vásár, néptánc, bor- és sörkóstoló és még sok-sok más program vár minden kedves érdeklődőt.

A szervezőcsapat nevében, mindenkit szeretettel várunk e különleges és élménydús eseményünkre!

A részletes programunkat alább találhatják:

Kedd (szept. 23.) – Négyfalusi Multikulturális Központ

19:00 – Ünnepeles megnyitó: Yorick Stúdió: MaRó – egy előadás magyarokról és románokról

Szerda (szept. 24.)

Zajzoni Rab István Középiskola – Türkös

12:00 – Jeles Napok eseménysorozat – Szent Mihály napja Benkő Évával

SIM House Barn Events

18:00 – Nőktől nőknek: Krizbai Tímea: Bennünk élő derű – a boldog gyermeki rész felfedezése

Piroska Panzió

19:00 – Borkóstoló a Barabás Pincészet boraiból

Hygge kávézó, Zajzon

19:00 – Játékest

Csütörtök (szept. 25.)

SIM House Barn Events

19:00 – Sörkóstoló és Stand Up Comedy est György Botond vállalkozóval és György Botond humoristával

Piroska Panzió

19:00 – Borkóstoló a Barabás Pincészet boraiból – jegyek a Frézia Mánia virágüzletben

Péntek (szept. 26.)

Hosszúfalu-Alszegi evangélikus egyházközség ifjúsági terme

17:30 – 66-os és rómi bajnokság a Hobbi Akadémiával

Készülj a lapok csatájára és a jó hangulatra! A Szent Mihály Napok keretében mindenkit vár a kártya vagy kövek szerelmeseinek nagy találkozója: a 66-os és rómi bajnokság. Legyél kezdő vagy rutinos játékos, itt a helyed – garantált a szórakozás, a versenyszellem és a baráti hangulat!

A Hobbi Akadémia idén csatlakozott először kis csapatunkhoz programokkal, de annál nagyobb lendülettel és inspirációval dobta fel az eseményünket. Nagy szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

Barcasági Csángó Alapítvány

18:00 – György Papp Margit modern arca – megemlékezés születésének 100. évfordulója alkalmából – kiállítás-megnyitó

Újabb állomáshoz érkezett a György Papp Margit-emléké. Ezúttal a művész olyan alkotásait mutatjuk be a Barcasági Csángó Alapítvány nagytermében, amelyek a művészek azt az útját mutatják meg, amely a népitől a modern felé vezet.

A kiállításban azok a munkák jelennek meg, amelyeket a család nem állított ki az emlékházban: elsősorban ruházati darabok és lakástextíliák.

György Papp Margit 100 – Nyílt napok az emlékházban

A Szent Mihály Napok keretében szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton 10–18 óra között megtekinthető György Papp Margit egykori otthona, amelyben helyet kaptak alkotásai, illetve azok a népművészeti tárgyak, amelyeket gyűjtött vagy örökölt.

22:00 – DJ Steve Lawrence – kinti buli

Szombat (szept. 27.)

Aréna fociterem, Bácsfalu

10:00 – Barcasági focikupa

A bácsfalusi Aréna focipályán újból focikupán vehetnek részt a sport szerelmesei. A bajnokság mindazon

focikedvelőknek szól, akik a barcasági medence településein laknak, melyek a következők: Brassó, Bácsfalu, Türkös, Csernátfalu, Hosszúfalu, Tatrang, Pürkerec, Zajzon, Apáca, Barcaújfalu, Krizba.

Nevezési díj: 100 lej / csapat. További részletek és jelentkezés a következő telefonszámon: 0773 369 973 (Bubla Szabolcs)

Barcasági Csángó Alapítvány

10:00 – 12:00 – Kézműves foglalkozás gyerekeknek a sepsiszentgyörgyi Művészeti Népiskola Négyfaluba kihelyezett népi díszítőművészet szakának oktatóival és felnőtt hallgatóival

12:30 – Zenés interaktív bábelőadás Páll Ibolyával

A rikkantó madár – zenés interaktív bábelőadás és magyar népmesefeldolgozáson vehetnek részt Páll Ibolya mesemondó előadásában.

13:00 – Drónröptetés

13:00 – A sepsiszentgyörgyi Művészeti Népiskola Négyfaluba kihelyezett népi díszítőművészet szakos hallgatóinak tanfolyamzáró kiállítás-megnyitója

14:00 – Sütiverseny

Idén a középpontban a túró áll – le-

gyen szó sajtortáról, Rákóczi túrósról, rétesről, buktáról, sós falatokról vagy különleges desszertekről, minden csapat megmutathatja kreativitását! A verseny hat kategóriában zajlik: sajtortorta, Rákóczi túros, túros rétes, túros bukta/batyu, sós túros-sajtos aprósütemények, pogácsák és túros-sajtos különlegességek (mint például a túros gombóc, palacsinta, vargabéles).

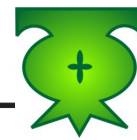
A sütemények kikapcsolása után, sütívásár zajlik, így aki kívánja a finomabbnál finomabb házi süteményeket, az ne késlekedjen, hiszen meglehet, hogy nem marad a zsúrizés végéig!

15:00 – Gyerekelőadások

Évről évre velünk tartanak a helybéli iskolák és óvodás kisdíákjai, akik a nagyszínpadon mutatják be ügyességüket, tánctehetségüket és természetesen, aranyos előadásukat.

Fellépnek a Tatrangi Óvoda kisdíákjai, a George Moroianu Középiskola Bóbiska néptánc csoportja, illetve a Sipirka csoport népi játékokkal, a Zajzoni Rab István Középiskola első osztályos diákjai és a 2–5. osztályos diákok néptánc csoportjai.

(Folytatás a 2. oldalon.)

• SZERVEZŐK

29. SZENT MIHÁLY NAPOK NÉGYFALUBAN

(Folytatás az 1. oldalról.)

16:00 – Zumba

17:00 – Panelbeszélgetés: A Formula Student program bemutatása Nagy Emesével a borkertben

Érdekel, mi is zajlik a kulisszák mögött egy Formula 1 versenyen? Esetleg voltál már, vagy elmennél a Hungaroringre és érdekel, hogy mit lehet ott látni, főleg kipróbálni?

Emese a budapesti Formula Student csapat tagja, és volt már különböző próbákon, bemutatókon, és igen, ült már versenykocsiban is. Hogy vezette-e, azt gyere, és kérdezzük meg együtt!

18:00 – Cserkésztevékenység a ZRIK Cserkészcsapattal

A 059-es Zajzoni Rab István Középiszkola cserkészcsapata nyílt órát szervez cserkészeknek, de nem csak! Nagyon szeretettel várnak minden gyereket, akit érdekel a cserkészlet, akit érdekelnek a szabadtéri játékok, és főképp, akit érdekel a játszás és a közösségben való együttműködés.

19:00 – Töklámpás felvonulás

19:00 – DALMA (Brassó)

20:30 – ABBA Tribute Show (HU)

Egy egyedülálló, egész estés, élőzenekaros showműsor a legendás svéd popformáció legnagyobb slágereivel. A 6 tagú zenekar nem utánozni próbál, hanem az eredetit megidéző módon, alázattal szólaltatja meg a dalokat és így adja át a közönségnek az ABBA-életérzést. A korszakot felelevenítő kosztümökkel és profi előadással együtt tisztelegnek a világhírű zenekar életműve és örökzöld slágerei előtt. Hiszen az ABBA-láz örökké tart.

22:00 – Zenés mulatság a Heveder zenekarral a borkertben

A zenekar 2002-ben alakult, a Háromszék Táncegyüttes kísérezzenekaraként, majd Molnár Szabolcs primáshoz társult a két Fazakas testvér. (Levente – hegedű, Albert – brácsa) 2003 szeptemberében Molnár Szabolcs hívására érkezett ifj. Bajna György és egy évvel később Szilágyi László. A Heveder házigazdája a sepsiszentgyörgyi tánc háznak és Népzene Néptánc találkozóinak, az Erdélyi

Tánc ház-zenész Találkozóinak, valamint rendszeres résztvevője a csíkszeredai, gyergyószentmiklósi tánc házaknak, a székelyföldi és a komandói néptánc táboroknak, az Erdélyi Magyar Néptánc Antológiának. A zenekar 2008. augusztus 23-án Tusnádfürdőn, az Erdélyi Tánc házasok Találkozásán tartott koncertjén vette fel a Heveder Zenekar nevet.

Vasárnap (szept. 28.)

Csernátfalusi Evangélikus Lutheránus Templom

10:00 – Ökumenikus istentisztelet

12:00 – Szekeres felvonulás – indulás Fűrészmező és Bácsfalva két végéből

Zajzoni Rab István szobor, Zajzon

10:00 – Koszorúzás

Barcasági Csángó Alapítvány

14:30 – Hétfalusi fúvószenekar

15:00 – Néptáncelőadások:

Kéknefelejcs néptáncgyüttes

Búzavirág néptáncgyüttes

Mátka néptáncgyüttes

Bokréta néptáncgyüttes

Gelencei néptáncgyüttes

Tatrangi és Zajzoni borica

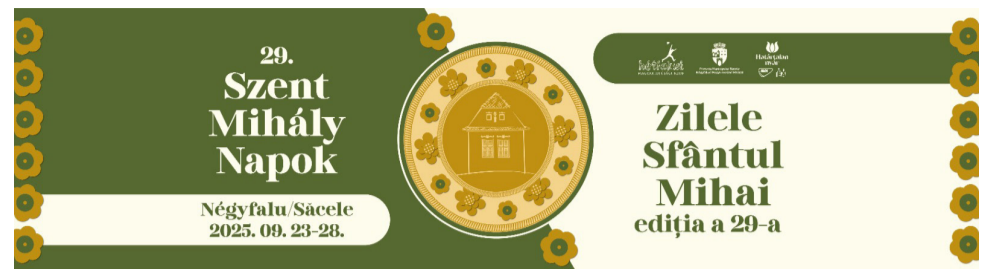
15:30 – A felvonuló gazdák lovainak kiértékelése és díjazása a borkertben

16:00 – Helyi termelők díjazása a borkertben

17:00 – Négyfalusi Trió és a Nefelejcs lányok

18:30 – Góbé Zenekar (HU)

2007 óta járja a Kárpát-medencét és fél Európát, több mint ezer koncerttel a háta mögött. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola diákjaiból alakult csapat mára a magyar világszenei színtér meghatározó formációja lett. Zenéjükben a magyar népdalkincs találkozik rockkal, jazzel, reggae-vel, metálal vagy akár hiphoppal – minden dal új köntöst kap, mégis megőrzi a hagyomány ízeit. A „Góbé-stílus” egyszerre szórakoztató, kortárs és mélyen gyökerező, így nemcsak a népzenehez, hanem a modern műfajokhoz is közelebb hozza a közönséget. Koncertjeiken korok és stílusok fonódnak össze, a közönség együtt énekel és táncol – legyen szó fesztiválszínpadról, klubról vagy akár egy spontán utcazenélésről. Legújabb lemezük, a Góbé 15 – Live Müpa különleges vendégekként ünnepli eddigi útjukat. A Góbé célja egyszerű: élővé tenni a népzene, és megmutatni, hogy a zene valóban mindenkié.

20:00 – Magyar Banda (HU)

A magyar népzenei mozgalom legelismertebb fiatal muzikusai közül alakult zenekar 2020-ban. Tagjai olyan neves előadóművészek rendszeres zenésztársai, mint Berecz András, Sebestyén Márta, Muzsikás, Állami Népi Együttes, Herczku Ágnes, Cimbaliband. Produkciójuk fiatalos, trendi módon állítja színpadra a magyar zenei kultúrát, olyan feat. előadókkal, akiket leginkább a pop-rock fesztiválszínpadokról ismerhet a közönség. A banda tagjai születésük óta a zenének élnek, virtuóz hangszertudásuk és a népdalaink aktualitása, innovatív hangszerelése az, amivel egyből behúzzák a hallgatókat sajátos világukba. Így vélekednek magukról: „Nem a régmúlt pillanatképeinek reprezentálása a célunk, hanem önmagunk korlátokon felülemelkedő kifejezése azon a zenei anyanyelven, melyet idős mestereinktől örököltünk.”

Állandó programok:

Kézműves kiállítás és vásár

György Papp Margit modern arca – megemlékezés születésének 100. évfordulója alkalmából

Sepsiszentgyörgyi Művészeti Nép-

iskola Négyfaluba kihelyezett népi díszítőművészet szakának felnőtt hallgatóinak kiállítása nemezelt munkákból

Brassó Megyei Magyar Gazdák Egyesülete helyi termelők sátra: Háztáji és mezőgazdasági különlegességeket várnak a gazdák a hétvége folyamán a sátrukhoz, ahová kiállíthatják milyen csodaságok teremnek kertünkben és földjeinkben.

Hobby Akadémia társasjáték sátor: különböző társasjátékok bemutatására lesz lehetőség a sátorban, akár bajnokságokon is részt lehet venni, kipróbálni különböző új vagy éppen ismeretlen, szórakoztató társasokat.

Szabadulószoza felnőtteknek Kovács Lehel Istvánnal: Gyereknapon kiderült, hogy mennyire logikus gondolkodásúak és ügyes problémamegoldóak a gyerekek. Most pedig arra derítünk fényt, hogy a felnőttek milyen gyorsan és ügyesen szabadulnak ki egy sok lakat alá zárt szobából. Szükséges az előjelentkezés, Kovács Lehel Istvánnal vagy helyszínen, a helyek beteltéig.

Népi játékok gyerekeknek

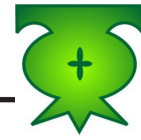
Borkert

Magyarország Csíkszeredai Főkonzultusa bemutatósátor

29. Szent Mihály Napok Négyfalva, Barcaság		
	Steve Lawrence Barcasági Csángó Alapítvány · 22:00	Szept. 26.
	Dalma Barcasági Csángó Alapítvány · 19:00	Szept. 27.
	Abba Tribute Show Barcasági Csángó Alapítvány · 20:30	Szept. 27.
	Heveder Borkert · 22:00	Szept. 27.
	Góbé zenekar Barcasági Csángó Alapítvány · 18:30	Szept. 28.
	Magyar Banda Barcasági Csángó Alapítvány · 20:00	Szept. 28.

HÉTFALU HONLAPJA
www.hetfalu.ro

• Hlavathy Zsuzsánna

A KÉKNEFELEJCS NÉPTÁNCÉGYÜTTES EGY GAZDAG ÉS ÉLMÉNYDÚS ÉVADOT ZÁR

Mozgalmas nyarat tudhat maga mögött a Kéknefelejcs néptáncsoport. Bár a 2024-2025-ös éves tevékenység nagyjából eseménytelennek mondható, ugyanis hetente zajlottak a kis, az ifjúsági és felnőtt csoport próbái, nem voltak kiemelkedő programok. A mozgalmasabb rész tavasszal kezdődött, amikor a lányok egy új tánc és koreográfia tanulását kezdték el. A szilágysági származási Balázs-Bécsi Orsolya és a gyergyóremetei Balázs-Bécsi Csaba vezetésével szilágysági táncokat tanultak, ezekből állították össze a táncgyűttes harmadik koreográfiáját a nyárádmonti és mezőségi után. Három, erőt próbáló alkalommal volt számunkra edzhetővé, kettő Négyfaluban, egy Gyergyóremetén. A szeptemberi gyergyóremetei kiszállás igen egyedi volt, ugyanis majdnem teljes egészében elkészültek az új viseletek, amelyek igen varázslatosá teszik a már amúgy is ritmusos táncot, és kikapcsolódásként és további élményként – hiszen többen a sportág rajongói - meglátogatták a vadonatúj gyergyóremetei hokipályát. Különlegesen voltak a Balázs-Bécsi csűrben töltött napok, ahol szállást és próbatermet biztosítanak az odalátogatóknak. De ez igazából már szinte a zárása volt egy olyan nyárnak, amelyhez eddig nem volt fogható az együttes életében.

Május-június a fellépések ideje volt. Jelen volt a csapat május 24-én Brassóban a Tavaszi Sokadalomban a zenekar kíséretében. Június 14-én Perkőn voltak a Perkő Gyermekek és Ifjúsági Néptáncgyűttesek Találkozóján, ahol számos együttes mutathatja meg tudását, viseletét és elkötelezettségét a hagyományok éltetése iránt. Június 21-én itthon, Pürkerecen az V. Hagyományünnepen lépett fel a Kéknefelejcs, s most már nemcsak ifjak, hanem először léptek

színpadra az együttes kiscsoportjának táncosai, akik széles mosollyal és jókedvvel mutatták meg tánctudásukat. A nyár edzőtáborral folytatódott Válaszútón. A kis és ifjúsági csoport táncosainak egy része a választói ifjúsági néptánc táborban vett részt, június 29. - július 6. között, ahol mezőségi és boncidai táncokat tanultak. Szigorú volt a program, sok táncsal és énekkel, de ismerkedések, barátkozások tették élménydússá a heti tábort.

Egy kisebb szünet után következett egy határozottan sűrű augusztus-szeptember. Az augusztus 25–31. közötti időszak mérföldkő volt a jelenlegi Kéknefelejcs Néptáncsoport életében. Első alkalommal lépte át az ország határait úgy, hogy egy külföldi fesztiválon vett részt. Egy teljes hétig együtt volt az együttes – jobban meg is ismerve egymást. Táncoltak, énekeltek, de szórakozásból sem volt hiány: hajóztak, lubickoltak, és rengeteg közös élménnyel gazdagodtak az Adria partján, a Kotori-öbölben, Herceg Novi városában. Ami igazán különlegessé tette ezt a kiszállást, hogy minden korosztály képviseltette magát: ott volt az utánpótlás, az ifjúság, amelyre a legtöbb szerep és feladat hárul, valamint a támogató „vének” és családok. Nekik külön köszönet, amiért jelenlétükkel nemcsak a költségekhez járultak hozzá, hanem a hangulatot is emelték.

Az augusztusi lazítás után a lányoknak következtek a gyergyóremetei edzőnapok, ahol véglegesítették a szilágysági koreográfiát, felpróbálták az új viseleteket, és szurkoltak a Gyergyó-Brassó hokimeccsen. S mikor már mindenki Négyfaluban a Szent Mihály Napokra készül, az együttes meglógott pár napra, hogy tovább vigye híré közösségünket. A Vasvári Népfőiskola és Barcasági

Csángó Alapítvány között frissen alakult kapcsolatnak köszönhetően az együttes párnapos meghívást kapott Vasárra. Szeptember 17-20. között a vasvári Népfőiskola vendége volt az együttes, ahol számos program és fellépési lehetőség várt a fiatalokra. A szállás a Szent Domonkos Zarándokház Ifjúsági és Zarándokszállóban volt, amely önmagában már kuriózum volt, a programok keretében pedig meglátogatták a Oszkói Pincsort, Kőszegét, készítették hagyományos rétest, ismerkedtek Vasvár és a domonkos rend történelmével. A kiszállást két előadás koronázta meg. Csehimindszent általános iskolájában barcasági népdalokat, nyárádmonti és szilágysági táncokat mutattak be, ahol az iskolások tátott szájjal figyelték az előadást, és vastapssal dicsérték a fellépőket. A kiszállás Oszkón zárult a szüretibálon, amikor a nap folyamán felvonultak a faluban, táncoltak, énekeltek az oszkói közösségnek, bort kóstoltak

az oszkói Hegyháton, és este felléptek a Művelődési Házban. A napot egy hosszú utazás zárta Brassó irányába, hogy az együttes még időben hazaérjen, és a Kéknefelejcs zenekar kíséretében felvonulhasson és felléphessen szeptember 21-én, a hagyományok eleget téve, a XVIII. In memoriam Reiff István barcasági néptáncfalakozón. A történetnek nincs vége, mert a 2024-2025 évad is, mint ahogy az eddigi előző évadok a Szent Mihály Napok keretében zárul, ahol bemutatják az új, szilágysági koreográfiát.

*

A táncsoport fellépéseit a Kéknefelejcs zenekar kíséri, amelynek tagjai: Gál Lajos, Molnár Károly, Szócs Attila, Rác Csaba, Székely István, akik rendszeres oktatásban vesznek részt a szentgyörgyi Művészeti Népiskolában. Működésükhöz a Csoóri Sándor Alap járul hozzá.

(Folytatás a 4. oldalon.)

KÉKNEFELEJCS NÉPTÁNCÉGYÜTTES

TOBORZÓ

ELSŐ PRÓBA: 2025. OKTÓBER 9.

KIS CSOPORT: 16.30 ÓRÁTÓL

IFJÚSÁGI CSOPORT: 17.30 ÓRÁTÓL

30+ CSOPORT: 19.00 ÓRÁTÓL

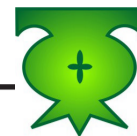
HELYSZÍN: NÉGYFALU

TÜRKÖSI EV. PARÓKIA GYŰLEKEZETI TERME

ELÉRHETŐSÉG

0746029114

● Hlavathy Zsuzsánna

A KÉKNEFELEJCS NÉPTÁNCCEGYÜTTES EGY GAZDAG ÉS ÉLMÉNYDÚS ÉVADOT ZÁR

(Folytatás a 3. oldalról.)

A Kéknefelejcs néptánccsoport tevékenysége sem valósulhatna meg a támogatók, a Csoóri Sándor Alap, a Négyfalusi Polgármesteri Hivatal, a Barcasági Csángó Alapítvány nélkül.

*

A felkészülés pedig a helyi tánctanárok Ráduly Sándor és Gyopár következetes munkájának eredménye.

*

A háttérmunkát pedig Szőcs Hajnika, Szőcs Attila, Hlavathy Zsuzsánna biztosítja.

További szép évadokat kívánunk!

● KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

A NAGY-KŐHAVAS TITKAIBÓL

avagy töltényhüvelyekből készített lengyel kereszt a sziklák alatt

Titok – nem úgy titok, hogy senki nem tud róla, csak úgy, hogy alig ismeri valaki a történetét. Befedte az idők fátyla. Elnémították a rendszerek, nem emlékeznek meg róla, csak a beavatottak. Az idő siratja a percet, s nekünk kötelességünk feltárni a múltat, s az emlékezés oltárára emelni, hogy dicsőség lengje körül a hősokeket, legyenek azok magyarok, lengyelek, vagy bármilyen nemzetiségűek, mert odaát már másról szól a történet...

„Lengyel, magyar – két jó barát” a kezdősora annak a rímbe szedett közmondásnak, amelyet Lengyelországban és Magyarországon csaknem mindenki ismer, és amely a két nép történelmi barátságát példázza. „Polak, Wegier, dwa bratanki, i do szabli, i do szklanki.” – „Lengyel, magyar – két jó barát, együtt harcol, s issza borát.”

Sok jó pohár együtt elfogyasztott bort ér meg minden közös történet, s minden kegyetlenség, mi történt a világban.

1939. szeptember elsején a náci erők megtámadták Lengyelországot. Mindenféle hadüzenet nélkül ugyanezt tették a szovjetek is ugyanazon év szeptember 17-én. A lengyel nép két tűz közé szorult, s mást nem tudtak tenni, elmenekültek, hátrahagyva országot, várost, családi házat.

Akkor mintegy 50 ezer lengyel menekült Romániába – civilek, katonák, ki ahogy tudott.

Az 1939. október 4-i adatok szerint Romániában 49 547 lengyel menekült tartózkodott. Közülük körülbelül a fele katona, a másik fele civil volt (24 000 katona és 26 000 civil).

A román fél önként vállalta, hogy kifizeti a Romániában internált lengyel katonák zsoldját. E szolgáltatások teljesítése a román hadsereg belső szabályzatai szerint történt. Ennek követ-

keztében a tiszteteknek magasabb napi összeget utaltak ki, míg az altiszteknek és a közkatonáknak jóval kevesebbet, ami bizonyos nézeteltérésekhez vezetett a lengyel katonák sorában, akik a saját hadseregük szolgálati normáihoz voltak szokva. A lengyel civilek segélyei is viszonylag magasak voltak – napi 100 lej egy felnőttnek és 50 lej egy gyermeknek, miközben egy hivatalnok átlagfizetése akkoriban körülbelül 2500 lej volt.

Mintegy 600 lengyel a felsőtömösi YMCA keresztény táborba került az 1939–1940 időszakban. Felső- és Alsótömös nem volt ismeretlen a lengyelek számára, hisz Alsótömösön működött a katolikus egyház nyaralója, s több korabeli újságcikk is beszámol arról, hogy lengyel katolikus papok is igénybe vették az alsótömösi nyaralót.

600 lengyel menekült Felső- és Alsótömösön, abban a YMCA (Young Men's Christian Association – Fiatalok Keresztény Egyesülete) keresztény ifjúsági táborban, amely ma is működik ugyanazon a helyszínen, s őrzi a Szűz Máriának szentelt, kőből faragott oltárt a sziklák alatt.

Az oltár mellett töltényhüvelyekből

épített kereszt hirdeti a háború szörnyűségeit. Miért nem lehet mindig béke?

A helybeliek elmondása alapján, a megtorlástól félve, az akkori menekültek bunkereket, óvóhelyeket ástak a Nagy-kő-havas sziklái alá. Kőbe vésett fájdalomról szólnak ezek, amelyek fölött saját sorsát siratja az idő, mert milyen az, amikor a lépcsők nem a menybe vezetnek, hanem a szenvedés oltárához, s a fából ácsolt padokon nem a csend ül, hanem az elmúlás...

Az oltárt 2022. május 17-én újították fel és szentelték fel Janusz Szalinski brassói tiszteletbeli lengyel konzul kezdeményezésére, Lengyelország Nagykövetsége, valamint a Romániában állomásozó Lengyel Katonai NATO Kontingens támogatásával, segítségével.

Az ünnepségen részt vettek a Lengyel és a Román Hadsereg képviselői, valamint a Román Légierő Brassói Repülőiskolájának Zenekara. Janusz Szalinkit a Lengyel Hadsereg Ezüstérmével tüntették ki a lengyel hadsereg történelmének és hagyományainak nemzetközi népszerűsítéséhez nyújtott kiemelkedő hozzájárulásáért.

